

ΚΕΦ. ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ τῆς ἐν ταῖς Ἀποφάνσεσι διπλῆς, καὶ τῶν κατὰ ταύτῃ Εἰδῶν.

§. υἱδ'.

Ἐπειδὴν ἐπὶ τῶν Ἀποφάνσεων μία τε καὶ μόνη ἐστὶν ἡ κατηγορία, τετέστιν ἡ τῆς κατηγορημένου ἐν καταφάσει, ἢ ἀποφάσει κατὰ τῆς ὑποκειμένης ἀπόδοσις, αἱ προτάσεις ἀπλάυτε καὶ κατηγορητικῆ καλῶνται καὶ εἰσι· τὸ δ' ἀπλὴν αὐταῖς, ὅτε μὲν καὶ πράγματι καὶ Φωνῇ, ἐν μονολογίᾳ τῶν ὄρων κειμένων, οἷον ὁ ἄνθρωπος ἐστὶ θνητός. Θεὸς ἐκ ἡλιθιωταί. Ὅτε δὲ πράγματι μὲν, ἢ Φωνῇ δὲ, αἰς ἐν πλήθει λέξεων τὸ μοναδικὸν σώζεται τῆς κατηγορίας. Τῶν δὲ ταῖς μὲν τὸ ὑποκείμενον μόνον, ὄρος ἐστὶ συμπεπλεγμένος (§. σζ'). ἢ σὺνθετος, οἷον ἡ τῶν ἀστέρων πληθὺς ἐκ ἀριθμητή. Ταῖς δὲ μόνον τὸ κατηγορημένον, οἷον ὁ ἔρως ψυχῆς ἐστὶ πάθος. Ταῖς δὲ μόνος ὁ σὺνθεσμος, οἷον ὁ κύκλος ὁμολογημαίως ἐστὶ περιφερέης. Ταῖς δὲ ἀμφοτέρω οἱ ὄροι, οἷον ἡ τῆς ἀνθρώπου ψυχῆ θανάτου κρείσσων ἢ ὁ ἕτερος, καὶ ὁ σὺνθεσμος, οἷον τὸ τετραπλευρὸν ἐστὶ πάντως χῆμα τετραγώνον. Ταῖς δὲ πάντα, οἷον τὸ ἄχρον μέταλλον καὶ ἀνθρώποις περιττόν, τῶ ὄντι ἐστὶν ἀγχρόνη ψυχῶν (I).

§. υἱε.

(I) „Τὸ περὶ τῶν ἀπλῶν ἀποφάνσεων ὑπὸ τῆ Βλεμμίδου (Λογ. Κεφ. σζ.) λεγόμενον, ὡς ὅσα κατ' ἐνός ὑποκειμένη λέγεται κατὰ μίαν πρότασιν, εἰς τὰ πάντα κατηγορημένους ἀνημαίεσται, ἐκ ἀσφαλῶς εἰρηδῶν μοι δοκεῖ. τί γὰρ, εἰ τῶν κατὰ τῆ ἐνός ὑποκειμένη λεγομένων διαφόρων ἔντων, καὶ αἱ κατηγορίας διαφέρουσι εἰσὶν, οἷον ὁ Βλεμμίδης ὀρθῶς τε, καὶ μὴ ὀρθῶς περὶ τῆ λέγει. τὸ γὰρ εἰρημένων ἐκ ὀρθῶς δήκε. Ὁ δὲ μικρόν κατωτέρω περὶ τῆ αὐτῆ προσέδησι, καὶ

μάλα ὀρθῶς ἔχον ἐστὶ. τὴν γὰρ ἐν πλήθει Φωνῶν τῆ ἀποφαντικῆ λόγη σωζομένου ἀπλότηα ἐπιθέμενος. „Ἐνταῦθα (Φησὶν) ἑκάτερος ὄρος τῶν συμπληρόντων τὴν πρότασιν, μισθῆσται ὄψεως ἐστὶ δηλωτικός, ὁ ὑποκείμενος καὶ ὁ κατηγορημένος, μίαν λέγομένην αὐτῶν τῶν προτάσιν. Καὶ ὄρισμόν ὅλον λάβωσκ ὑποκείμενον, ἢ κατηγορημένον, ἢ καὶ ἀμφοτέρω ὁμοίως. ὡς ἐάν ἐπιητις τὸ ζῶον λογικὸν θνητόν κτ. αἰμα ἔμφυχος κτ. ἐστίν. Ἐνταῦθα γὰρ τὸ ζῶον λογικόν

§. υἱε. Τῶ γε μὴ τῆς ἀπόδοσεως μοναδικῆτε καὶ αἰαίε ἐπὶ τῶν ἀποφάνσεων μὴ σωζομένη, ἀλλὰ ταῖς κατὰ τὴν ἀδιάθετον κρίσιν συγκαταθέσει τῆς κατηγορίας συμπληρωμαίης, ἐκέτι παραμένει τὸ ἀπλὴν τῆ προτάσει, καὶ ἄλλως τὸ τῆς διπλῆς ἐπίτισιν ἡττον ἐφάρατον· οἷον ἢ πρὸς ἔπος ἀπεκρίνατο. Δῆλον γὰρ ὅτι δύο τινὰ κατὰ δυσὶν, τὰ ἐνταῦθα κατηγορημένα. τὸ μὲν τι καταφατικῶς κατ' αὐτῆ, ὅτι ἀπεκρίνατο· τὸ δέ τι ἀποφατικῶς κατὰ τῆς γνομίης ἀποκρίσεως, ὅτι ἢ συμφώνως ἀπεδόθη τῶ ἐρωτήματι. ὦν καὶ θάτερον ἀληθῆς ὄντος, τῆ ἀποκριθῆσθαι, διωκτόν ἐστι θάτερον ψεύδεσθαι, τὸ μὴ πρὸς ἔπος. Ὅθεν καὶ τὴν ἐν ταῖς προτάσεσι διπλῆν περιεργότερον τῶν παλαιῶν (I) οἱ ὕπερον πολυπραγμονήσαντες, εἰς τε τὴν σαφῆ καὶ ἀνεπίλυγμῶν διείλον, καὶ τὴν, παρὰ τὸ ἀσαφῆ καὶ σιωπηλυγμῶν, ἐκθέσεως χερίζουσαν· ὦν καὶ ἡμῖν σωτῆρας ἐπὶ τῆ παρόντος καταλεκτέον τὰ εἶδη. Ταῖ γὰρ ἐν τῆ μὲν πρώτῃ γνῶσε εἰσὶν ἀφ' ἐφεξῆς.

Z. 3

§. υἱε'.

μόνον κτ. ... ὡς ἐν λογίζεσται ὄνομα, καὶ ἐκ πολλῶν Φωνῶν σημαντικῶν ὑπάρχη συγκείμενον. Αὐτ. αὐτ.

δέσμος, καὶ τὰ ἄλλα τυχόν τῶν μορίων, παρὰ τὸ συναπτικόν, καὶ διαζωπτικόν, ὁ Σταγαυρίτης εὐόησα, οἷς οἱ Ἀποφαντικοὶ λόγοι ἀνίστανται, περὶ ὧν ἐχομαι ἐρῶμαι. Καὶ γὰρ καὶ κείνοις τὸ ἀνιδίον ἀνθεωρεῖται ἐκ ἐπικτητικῶς (ὡς ὁ ὑπομνηματιστῆς Φησὶ) κατὰ τὰ ἐν τῶ Φανέδω λάχονα, ἀλλὰ κατὰ τὴν πραγματικῶν καὶ φυσικῶν ἀναφορῶν, κατ' ἴδ' ἢ ἐν τοῖς συλλογισμοῖς ποδαίς, ἐκ ἀρχῆς εἰς παραλαμβανόμενοι. Ἄλλ' ὅπως ἂν ἔχοι τὰ περὶ τῆς διανοίας τῆ φιλοσόφου, ἐκείνο δῆλον, ὅτι τὴν συνεπιπλακί τῶν διαφερέων κρίσεων, ὅθεν ἂν, καὶ ὅπως ἔχοι ἐν τῶ ἀποφαντικῶ λόγῳ, συνορῶν ἐπισταμῶν, καὶ διακρίνειν, τῆ Διαλεκτικῆ ἔργον ἐστὶ. Διὸ καὶ τῆ περὶ Ἐπιμυσίας μέρος τὸ ἐπισημότερον οἱ κατ' ἡμῶς κρίνεσι, τὸ περὶ τὴν ἀνάκρισιν τῶν συνδέτων προθέσεων ἀναχωλεόμενον. (Ὅρα ἐν τῆ Τέχ. τῆ νεῖν, Τμήμ. Β'. Κεφ. ε--ι.)

(I) Ἄρισ. ἐν τῶ περὶ Ἐρμῆου, „ἐστὶ εἰς λόγος (Φησὶν) Ἀποφαντικός, ἢ ὁ ἀπλῶν, ἢ ὁ συνδέσμων εἰς. ὁ δὲ Διμῶν. (Αὐτ.) ἐν δὴ τέτοις συνδέσμων μὲν αἰα λόγον ἀπεσέον ἔνασ, λέγεσθαι, ἢ τὸν ἐν μόναις ταῖς λέξεσιν ἐπικτητικῶν ἔχοντα τὴν αἰωσιν διὰ τὸν σύνδεσμον, ἀλλὰ τῆς ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς καλεσμένοις συλλογισμοῖς, κατὰ τὸ συνημῶν, ἢ τὸ διεζωπτικῶν λεγόμενον, παραλαμβανόμενος· οἷον Θεὸς ἀγαθός, αἰῶν τὸ πάν. Καὶ ἡτοι αἰδίων τὸ πάν, ἢ γενετόν. Ἐξ ὧν αἰνας τὰς ὑποθετικῆς καὶ διαζωπτικῆς τῶν προτάσεων, τῶ συνδέσμων εἰσεδαί ἡγέμενος δοκεῖ. Εἴτερ ἐν ἐνταῦθα τῆσ τε φιλοσόφου διανοίας ἢ φησὶ ὁ ὑπομνηματιστῆς, ἀπορήσειεν ἀντις εἰκότως. Τῶ γὰρ ὀνόματι τῆ συν-